

ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิผล การตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

Relationship between Knowledge Management of Internal Audit and the Effectiveness of Internal Audit of Internal Auditors of Higher Education Institutions in Thailand

ประไพพรรณ โสภา¹ขจิต ฦ กาฬสินธุ์²อรรณี คำพิชิต³

บทคัดย่อ

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิผล การตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย จำนวน 90 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test F-test (ANOVA และ MANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในโดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก และผู้ตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในโดยรวม ด้านการรวบรวมข้อมูล และด้านการจัดทำระบบสารสนเทศแตกต่างกัน ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการตรวจสอบภายในด้านการประเมินความเสี่ยงและให้สัญญาณเตือนภัยแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า 1) การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน ด้านการระดมความคิด มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวม ด้านการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ด้านการปฏิบัติงานและการติดตามผล ด้านการส่งเสริมการกำกับดูแลที่ดี ด้านการประเมินความเสี่ยงและให้สัญญาณเตือนภัย และด้านการให้ความรู้และการให้คำปรึกษา และ 2) การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน ด้านการจัดทำระบบสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในด้าน การปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในโดยรวม

คำสำคัญ : การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน, ประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน, ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

¹ นิสิตปริญญาโท คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม email: ps_aom@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ ดร. คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม

ABSTRACT

The researcher conducted the relationship between knowledge management of internal audit and the effectiveness of internal audit of internal auditors of Higher Education Institutions in Thailand by collecting data from 90 internal auditors of Internal Auditors of Higher Education Institutions in Thailand. By using questionnaires as an instrument. The statistics used for analyzing the collected data were t-test, F-test (ANOVA and MANOVA), a correlation analysis, a simple regression analysis, and a multiple regression analysis.

The results showed that the internal auditors of Higher Education Institutions with having knowledge management of internal audit as a whole and in each of these aspects were at a high level, and the internal auditors of Higher Education Institutions with having the effectiveness of internal audit as a whole and in each of these aspects were at a high level. The internal auditors of Higher Education Institutions with different type of a educational levels, had different opinions on the knowledge management with having knowledge management of internal audit as a whole and in the aspects of data collecting and preparing information system. The internal auditors of Higher Education Institutions with different type of a educational levels, had different opinions on the effectiveness of internal audits management with having knowledge management of internal audit in the aspects of risk assessment and early warning. According to the analyses of relationships and the impacts, it showed that : 1) the knowledge management of internal audit in the aspect of brainstorming had positive relationships and impacts on the effectiveness of internal audit as a whole and in the aspects of the operation of internal audits, the operation and the follow up, the promotion of good governance, risk assessment and early warning, and giving knowledge, advice and counseling, and 2) the knowledge management of internal audits in the aspect of the preparation of information system had positive relationship and impact on the effectiveness of internal audit in the aspect of overall operation of internal audits.

Keywords : Knowledge Management of Internal Audit, Effectiveness of Internal Audit, Internal Auditors of Higher Education Institutions in Thailand

บทนำ

ด้วยเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2557 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) และนโยบายของรัฐบาล ข้อที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ กำหนดให้ปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและจิตสำนึก ความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับและตอบสนองความต้องการ พร้อมอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เพื่อสร้าง ความเชื่อมั่นในระบบราชการ นั้นเกิดความเป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเครื่องมือหนึ่งที่สามารถนำมาช่วยให้การดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าวสำเร็จได้ อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การมีระบบตรวจสอบภายในที่เข้มแข็ง ซึ่งส่วนราชการทุกระดับจะต้องให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการพัฒนางานที่อยู่ในความรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถให้ผลสำเร็จจากการทำงานได้อย่างเป็นธรรมและโปร่งใส ส่งผลให้การตรวจสอบภายในต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการบริหารจัดการดังกล่าวในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่ช่วยผู้บริหาร ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานต่างๆ ในหน่วยงานและเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการที่จะทำให้ ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนด (กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 : 1) การนำเอาระบบตรวจสอบภายในเข้ามาใช้ในการทำงานนั้น ปัญหาที่สำคัญ คือ ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องมีความรู้ ทักษะและความสามารถอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ รวมทั้งปฏิบัติงานอย่างสมเหตุสมผลที่ทำให้การปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือ (มาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ, 2555 : 8) การที่ระบบงานตรวจสอบภายในจะมีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ จำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากร เพราะบุคลากร ถือเป็นปัจจัยหลักสำคัญที่จะทำให้ระบบการตรวจสอบภายใน มีความเข้มแข็ง ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการตรวจสอบภายในควรมีการส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายใน ได้มีความรู้ ทักษะและความสามารถอื่น ๆ โดยส่งเสริมพัฒนาให้มีการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน ในหน่วยงาน การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Knowledge Management) นั้นเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ซึ่งอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสาร มาพัฒนาเป็นระบบสารสนเทศ สามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในนั้นจะส่งผลให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสามารถให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษา อย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการ

ปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2548 : เว็บไซต์) ทั้งนี้ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต้องเสริมสร้างทักษะในวิชาชีพการตรวจสอบภายใน โดยการเรียนรู้เทคนิค ขั้นตอนการปฏิบัติงานจากผู้มีประสบการณ์ทั้งภายใน และภายนอกองค์กรรวมทั้งนำความรู้มาประยุกต์ในการพัฒนาหน่วยงานตรวจสอบภายใน อันจะเป็นการเสริมสร้างคุณภาพงานตรวจสอบภายใน และเป็นการสร้างคุณค่าแก่องค์กรให้เป็นที่น่าเชื่อถือ (กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 : 2) โดยผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรู้ในด้านการจัดการความรู้ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการระดมความคิด(Brainstorming) ด้านการรวบรวมข้อมูล (Crawling) ด้านการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (Preparation of Operation Manuals) และด้านการจัดทำระบบสารสนเทศ (Information Systems) ซึ่งการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน เป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในนำความรู้มาใช้ในการทำงานอย่างเป็นระบบและมี การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน จึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน อันจะส่งผลต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายในต่อไป

ซึ่งประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Effectiveness) นั้นเป็นผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ ที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งด้านการตรวจสอบภายใน และประสิทธิผลการให้ความรู้ คำแนะนำ การรายงานและ การติดตามผลให้คำปรึกษา ตลอดจนการให้สัญญาณเตือนภัย และสามารถชี้ให้เห็นถึงประเด็นปัญหาที่พบ และสามารถป้องกัน และแก้ไขจุดอ่อนของการปฏิบัติงานได้ โดยผลงานที่ได้มีคุณภาพ ถูกต้อง โปร่งใส เป็นที่น่าสนใจ และยอมรับของผู้ตรวจและเพิ่มมูลค่าให้องค์กร (อัจฉรรัตน์ สิทธิ, 2553 : 4) ซึ่งประสิทธิผลการตรวจสอบภายในเป็นการส่งเสริมการปฏิบัติงานในองค์กรให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (อุษณา ภัทรมนตรี, 2546 : 1-20) ดังนั้นประสิทธิผลการตรวจสอบภายในจะแสดงให้เห็นถึงสิทธิประโยชน์ของการตรวจสอบภายในที่ดี ประกอบด้วย 5 ด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit Operation) การรายงานผลการปฏิบัติงานและการติดตามผล (Performance Reporting and Monitoring) การส่งเสริมการกำกับดูแลที่ดี (Promoting Good Governance) การประเมินความเสี่ยงและให้สัญญาณเตือนภัย (Risk Assessment and Warning Signals) และการให้ความรู้และการให้คำปรึกษา (Knowledge Advice and Counseling) (อัจฉรรัตน์ สิทธิ, 2553 : 4) ซึ่งประสิทธิผล การตรวจสอบภายในจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นั้น ต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่มีการปฏิรูประบบราชการ โดยเน้นการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Result Base Management) และมีระบบการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) โปร่งใส ตรวจสอบได้ทำให้สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในหรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อให้งานตรวจสอบภายในบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย รวมทั้งก่อให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในที่มีผลต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย
5. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานตรวจสอบภายใน แตกต่างกัน
6. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานตรวจสอบภายใน แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย จำนวน 122 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย จำนวน 30 คนแรก
3. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2558 - 20 มีนาคม 2558
5. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

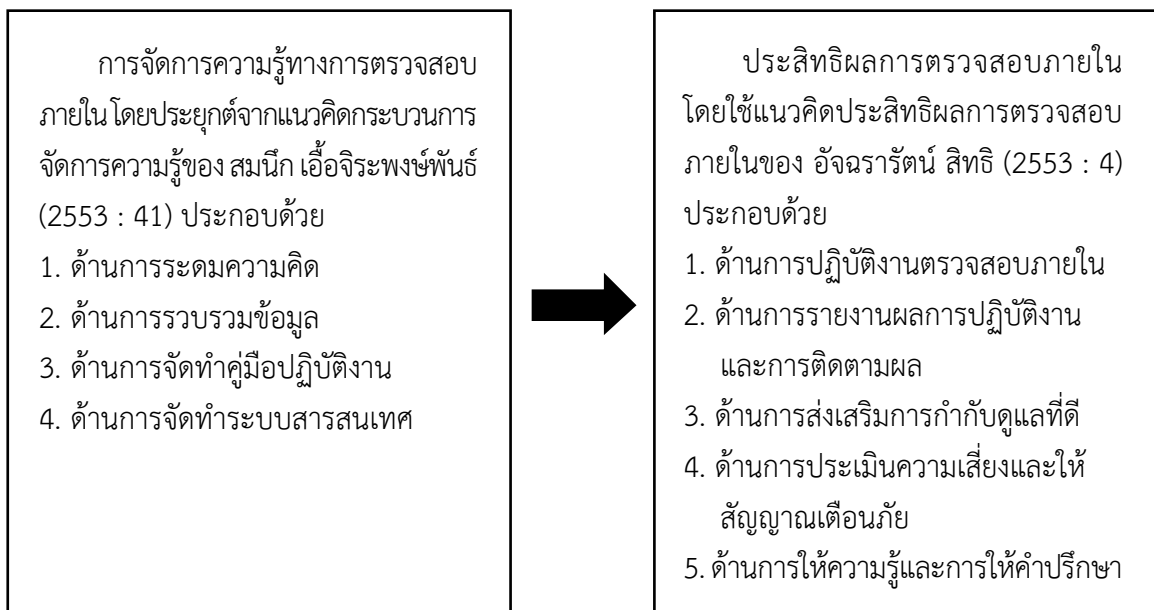
5.1 กลุ่มที่ 1 การทดสอบความสัมพันธ์ และผลกระทบของการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย
ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการตรวจสอบภายใน

5.2 กลุ่มที่ 2 การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในและประสิทธิผล การตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานตรวจสอบภายในตำแหน่งงานในปัจจุบัน และการฝึกอบรมด้านการตรวจสอบภายใน ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน และประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

สมมุติฐานการวิจัย

1. การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย
2. การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในมีผลต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย
3. ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ใน

การทำงานตรวจสอบภายใน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีการจัดการความรู้ทาง การตรวจสอบภายใน แตกต่างกัน

4. ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่มีเพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานตรวจสอบภายในแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยจำนวน 122 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย จำนวน 30 คนแรก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานตรวจสอบภายใน ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และการฝึกอบรมด้านการตรวจสอบภายใน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา จำนวนบุคลากรทั้งหมดในปัจจุบัน รายได้เฉลี่ยต่อปี จำนวนนิสิต/นักศึกษาในปัจจุบัน จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนภายในสถาบันอุดมศึกษา และระดับการศึกษาที่เปิดสอน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 16 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหา การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน 4 ด้าน ประกอบด้วย การระดมความคิด จำนวน 4 ข้อ การรวบรวมข้อมูล จำนวน 4 ข้อ การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน จำนวน 4 ข้อ และการจัดทำระบบ

สารสนเทศ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน 5 ด้าน ประกอบด้วย การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน จำนวน 4 ข้อ การรายงานผลการปฏิบัติงานและการติดตามผล จำนวน 4 ข้อ การส่งเสริมการกำกับดูแลที่ดี จำนวน 4 ข้อ การประเมินความเสี่ยงและให้สัญญาณเตือนภัย จำนวน 4 ข้อ และด้านการให้ความรู้และการให้คำปรึกษา จำนวน 4 ข้อ

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 การนำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try-out) กับผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย จำนวน 30 คนแรก ที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3.2 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation ซึ่งการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.561 – 0.938 และประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.708 – 0.916

3.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน แต่ละด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.682 – 0.939 และประสิทธิผลการตรวจสอบภายในแต่ละด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.814 – 0.907

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

4.1 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ตามชื่อ ที่อยู่ของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยเริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2558 จำนวน 122 ฉบับ โดยแนบซองจดหมายตอบกลับไปพร้อมกับแบบสอบถามซึ่งกำหนดให้ส่งจดหมายตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม

4.2 เมื่อครบกำหนด 15 วัน ได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมา จำนวน 73 ฉบับ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโทรศัพท์ติดตามผู้ตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเดิมที่ยังไม่ส่งกลับมามีอีกครั้ง หลังจากนั้น จนถึงวันที่ 20 มีนาคม 2558 ได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมา จำนวน 17 ฉบับ แบบสอบถามได้รับกลับคืนมา รวมทั้งสิ้นจำนวน 90 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 73.77 เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่าง รวมระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล 48 วัน

4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับ

4.4 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สามารถแบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยใช้วิธีการประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยใช้วิธีการประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 และ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในและประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยใช้วิธีการประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 5 และ 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานตรวจสอบภายใน โดยใช้สถิติการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample : t-test) และการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่มใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร (Multivariate Analysis of Variance : MANOVA)

ตอนที่ 7 การทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) การวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการระดมความคิด	4.21	0.47	มาก
2. ด้านการรวบรวมข้อมูล	4.38	0.49	มาก
3. ด้านการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน	4.21	0.58	มาก
4. ด้านการจัดทำระบบสารสนเทศ	4.22	0.63	มาก
โดยรวม	4.26	0.44	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($= 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ด้านการรวบรวมข้อมูล ($= 4.38$) ด้านการจัดทำระบบสารสนเทศ ($= 4.22$) ด้านการระดมความคิด และด้านการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ($= 4.21$)

2. ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

ประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน	4.09	0.50	มาก
2. ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานและการติดตามผล	4.08	0.46	มาก
3. ด้านการส่งเสริมการกำกับดูแลที่ดี	4.11	0.53	มาก
4. ด้านการประเมินความเสี่ยง และให้สัญญาณเตือนภัย	4.00	0.59	มาก
5. ด้านการให้ความรู้และการให้คำปรึกษา	4.02	0.56	มาก
โดยรวม	4.06	0.44	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวม อยู่ในระดับมาก (= 4.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการกำกับดูแลที่ดี (= 4.11) ด้านการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน (= 4.09) และด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานและการติดตามผล (= 4.08)

3. ผลการเปรียบเทียบการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในโดยรวม และเป็นรายด้านของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน (t-test)

การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	pvalue
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านการระดมความคิด	4.15	0.50	4.25	0.46	-0.964	0.338
2. ด้านการรวบรวมข้อมูล	4.23	0.49	4.46	0.47	-2.194*	0.032
3. ด้านการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน	4.08	0.55	4.30	0.59	-1.771	0.080
4. ด้านการจัดทำระบบสารสนเทศ	3.97	0.74	4.37	0.50	-2.754*	0.008
โดยรวม	4.11	0.48	4.35	0.39	-2.402*	0.019

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในโดยรวม ด้านการรวบรวมข้อมูล และด้านการจัดทำระบบสารสนเทศ มากกว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน ด้านการระดมความคิด และด้านการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน (t-test)

ประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน	ปริญญตรี		สูงกว่าปริญญตรี		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. การปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน	4.04	0.53	4.12	0.49	-0.689	0.493
2. การรายงานผลการปฏิบัติงานและการติดตามผล	4.01	0.46	4.13	0.46	-1.177	0.243
3. การส่งเสริมการกำกับดูแลที่ดี	4.02	0.52	4.17	0.53	-1.253	0.214
4. การประเมินความเสี่ยงและให้สัญญาณเตือนภัย	3.80	0.52	4.13	0.59	-2.712*	0.008
5. การให้ความรู้และการให้คำปรึกษา	3.91	0.55	4.08	0.56	-1.357	0.178
โดยรวม	3.97	0.45	4.12	0.43	-1.636	0.105

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญตรี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยงและให้สัญญาณเตือนภัยมากกว่า ระดับการศึกษา ปริญญตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวม ด้านการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานและการติดตามผล ด้านการส่งเสริมการกำกับดูแลที่ดี และด้านการให้ความรู้และการให้คำปรึกษา ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

5. ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ในการทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ดังตารางที่ 5 - 6

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณของการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิผล การตรวจสอบภายในโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

ตัวแปร	IET	IBA	ICA	IPO	IIS	VIFs
$\bar{X}$	4.06	4.21	4.38	4.21	4.22	
S.D.	0.44	0.47	0.49	0.58	0.63	
IET		0.637*	0.538*	0.557*	0.558*	

IBA			0.553*	0.544*	0.497*	1.666
ICA				0.544*	0.602*	1.901
IPO					0.569*	1.792
IIS						1.831

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน	ประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.952	0.346	2.751*	0.007
1. ด้านการระดมความคิด (IBA)	0.359	0.092	3.906*	<0.0001
2. ด้านการรวบรวมข้อมูล (ICA)	0.097	0.095	1.025	0.308
3. ด้านการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (IPO)	0.132	0.078	1.700	0.093
4. ด้านการจัดทำระบบสารสนเทศ (IIS)	0.146	0.073	2.009*	0.048

$F = 22.307, p < 0.0001, \text{Adj } R^2 = 0.489$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในโดยรวม ด้านการระดมความคิด ด้านการรวบรวมข้อมูล ด้านการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน และด้านการจัดทำระบบสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในผู้ตรวจสอบภายในมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในนั้น เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ ซึ่งอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสาร

มาพัฒนาเป็นระบบสารสนเทศ สามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ โดยมีการระดมความคิด นั้นจะมีกระบวนการเรียนรู้ ที่มีวัตถุประสงค์ ในการปรึกษาหารือ กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาการทำงานร่วมกัน และการรวบรวมข้อมูล ที่ดี เพื่อใช้ในการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพจะเป็นแนวทางให้ผู้ตรวจสอบภายในใช้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งช่วยในการแก้ไขปัญหาและลดข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิต แก่นกำจร (2554 : บทคัดย่อ) พบว่า การจัดการความรู้โดยใช้ทฤษฎีการจัดการความรู้ของ Nonaka และ Takeuchi ซึ่งเป็นการจัดการความรู้ในมิติความรู้ในบุคคล หรือความรู้ที่อยู่ในผู้เชี่ยวชาญ และผู้ปฏิบัติงานจริงใช้ในการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ ทำให้สามารถสร้างความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการใช้ทฤษฎีของ Senge เรื่องทฤษฎีวิสัยข้อที่ 5 มาใช้ในการจัดการความรู้เชิงระบบ ช่วยให้สำนักงานตรวจสอบภายในเรียนรู้ และมีความพร้อมในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง จากการดำเนินการจัดการระบบจัดการความรู้ดังกล่าวช่วยในการแก้ปัญหาในเรื่องเจ้าหน้าที่ที่สามารถถ่ายทอด และเรียนรู้ กฎ ระเบียบ ที่มีอยู่มากให้สามารถใช้ในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ เรื่องการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการใช้จ่าย เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการทำงาน ทำให้สำนักงานตรวจสอบภายในเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และมีการพัฒนาองค์ความรู้ ในการปฏิบัติงาน ที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเพ็ญ งามอามาจา (2549 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบ คือ ความพร้อมด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถของผู้ตรวจสอบภายใน หน่วยงานตรวจสอบภายในมีการปฏิบัติงานตามกระบวนการปฏิบัติงานมาตรฐานการตรวจสอบโดยทั่วไปและกระบวนการตรวจสอบการทำงานครบถ้วน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2541 : 10) กล่าวว่า การตรวจสอบภายในเพื่อช่วยผู้ปฏิบัติงานในองค์กรให้ทำงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ โดยผู้ตรวจสอบภายในจะทำหน้าที่วิเคราะห์ ประเมิน ให้ข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษา

2. ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวม ด้านการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานและการติดตามผล ด้าน การส่งเสริมการกำกับดูแลที่ดี ด้านการประเมินความเสี่ยงและให้สัญญาณเตือนภัย และด้านการให้ความรู้และการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งด้าน การตรวจสอบ และประเมินผล การให้ความรู้คำแนะนำ การรายงานและการติดตามผล ให้คำปรึกษา ตลอดจนจนถึงการให้สัญญาณเตือนภัย และสามารถชี้ให้เห็นถึงประเด็นปัญหาที่พบ และสามารถควบคุมป้องกัน และแก้ไขจุดอ่อนของการปฏิบัติงานได้ โดยผลงานที่ได้มีคุณภาพ ถูกต้อง โปร่งใส เป็นที่พอใจ และยอมรับของผู้รับตรวจ และเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กรได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรารัตน์ สิทธิ (2553 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้รับการตรวจมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายในในแต่ละด้านมีความสำคัญในระดับมาก โดยที่ประสิทธิผลด้านการส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการนั้น มีความสำคัญที่สุด เพราะหากองค์กรมีการตรวจสอบภายใน ที่มีความเป็นอิสระ มีความโปร่งใสจะช่วยให้ผลักดันให้

เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้ รองลงมาคือ ความมีประสิทธิภาพ ด้านการประเมินความเสี่ยงและให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ทางองค์กรให้ความสำคัญในการประเมินความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้หาแนวทางในการป้องกันควบคุม และลดผลกระทบที่เกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และด้านประสิทธิภาพในภาพรวม ซึ่งหากมีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้านล้วนทำให้การตรวจสอบภายในนั้นเกิดมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัยรัตน์ แก้วกู๋ (2554 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบภายในโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าคุณภาพในการตรวจสอบภายในเป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นเครื่องมือให้กับผู้บริหารงานบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3. ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในโดยรวม ด้านการรวบรวมข้อมูล และด้านการจัดทำระบบสารสนเทศ แตกต่างกัน เนื่องจาก ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับความรู้ทางการศึกษา และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาบรรจุแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ผู้ตรวจสอบภายในที่มีระดับการศึกษาพื้นฐาน คือในระดับปริญญาตรี จะปฏิบัติงานตามกระบวนการหรือวิธีการที่กำหนดไว้ ซึ่งแตกต่างกับกลุ่มผู้ตรวจสอบภายใน ที่มีความรู้สูงกว่าปริญญาตรี นั้นจะใช้หลักคิด วิเคราะห์ และสรุปได้ดีกว่า ดังนั้น บุคคลที่ศึกษาในระดับที่สูงขึ้น จะนโยบายและวิธีปฏิบัติในประยุกต์ในการปฏิบัติงาน และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวรรค์ สวรรค์ไพบุลย์ (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า ระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ทางด้านการตรวจสอบ มีการรวบรวมข้อมูลที่เพียงพอเหมาะสม รวมถึงการนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำสารสนเทศเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ เพื่อส่งผลการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ อุษณา ภัทรมนตรี (2545 : 18-19) กล่าวว่า คุณสมบัตินี้สำคัญของผู้ตรวจสอบภายใน ต้องสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางการตรวจสอบภายใน ดังนั้น จึงเป็นประเด็นที่สำคัญ ที่ประกอบการพิจารณาคุณสมบัติและการทำงาน และนอกจากนี้บุคคลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ย่อมมีความคิด การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลของข้อมูล ที่ได้รวบรวมแตกต่างกันออกไปด้วย เนื่องจากบุคคลแต่ละคนย่อมรับข้อมูลข่าวสารจากการศึกษาที่แตกต่างกันไป มีความจำ รู้จักคิดวิเคราะห์ในการศึกษาแตกต่างกันออกไป

4. ผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการตรวจสอบภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยงและให้สัญญาณเตือนภัย แตกต่างกัน เนื่องจากผู้ตรวจสอบภายในที่มีระดับปริญญาตรี จะปฏิบัติงานตามกระบวนการหรือวิธีการ และทักษะความสามารถอื่นๆ ในการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ ซึ่งแตกต่างกับผู้ตรวจสอบภายในที่มีความรู้สูงกว่าปริญญาตรี นั้นจะมีทักษะความสามารถอื่นๆ ในการปฏิบัติงานการประเมินความเสี่ยงและให้สัญญาณเตือนภัยมากกว่า ดังนั้น หากผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในมีการประเมินความเสี่ยงล่วงหน้าย่อมทำให้โอกาสในการเกิดความเสี่ยงใน

การตรวจสอบผลลง ทำให้การตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัยรัตน์ แก้วภู (2554 : บทคัดย่อ) พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบภายในที่แตกต่างกัน เนื่องจาก พนักงานที่มีระดับการศึกษาพื้นฐานคือในระดับปริญญาตรี เป็นบุคคลหนึ่งที่จะปฏิบัติงานให้กับองค์กรที่ได้กำหนดไว้ตามกระบวนการหรือวิธีการที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ซึ่งแตกต่างกับกลุ่มพนักงานที่มีความรู้สูงขึ้น คือในระดับปริญญาโทนั้นถือเป็นบุคคลที่ใช้หลักคิด วิเคราะห์ และสรุปได้ดีกว่า ดังนั้น บุคคลที่ศึกษาในระดับที่สูงขึ้น จะนำนโยบายและวิธีปฏิบัติในยุคนี้และดัดแปลงให้ดีขึ้นและนำไปสู่ความสำเร็จดังที่หน่วยงานต้องการได้ โดยที่ไม่ต้องยึดสภาพแวดล้อมเท่าที่หน่วยงานกำหนดไว้เท่านั้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ ตะภา (2559 : บทคัดย่อ) พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการตรวจสอบภายในเชิง กลยุทธ์โดยรวม ด้านความถูกต้อง และด้านความสร้างสรรค์แตกต่างกัน เนื่องจาก บุคคลที่มีการศึกษาสูงเท่าใด ย่อมเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านที่ศึกษามาแล้ว และสามารถนำความรู้ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบ มีมาตรฐานมีการจัดลำดับความสำคัญของงานได้ดีกว่าบุคคลที่มีความรู้ต่ำหรือน้อยกว่า พร้อมทั้ง การปฏิบัติงานของผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงย่อมมีความสมบูรณ์ ถูกต้อง และมีคุณภาพของผลงานมากกว่า นั่นคือคุณภาพการสอบบัญชีจะมีคุณภาพมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาที่น้อยกว่า จึงทำให้ทุกวิชาชีพจะต้องมีศึกษาเล่าเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้ทันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและสร้างรายได้เปรียบให้กับตนเอง เพราะหากไม่มีการแสวงหาข้อมูลแล้วย่อมเป็นบุคคลที่ล้าสมัยไม่สามารถวิเคราะห์หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และทันเวลาได้ ดังนั้น ยิ่งผู้ตรวจสอบภายในได้ศึกษาสูงเท่าใด ก็ยิ่งมีความรู้ ทักษะและเชี่ยวชาญในงานนั้น มาปรับใช้ในการทำงานตรวจสอบอย่างเป็นแบบแผนมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานอย่างแน่นอน

5. การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน ด้านการระดมความคิด มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวม ด้านการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในด้านการรายงานผล การปฏิบัติงานและการติดตามผล ด้านการส่งเสริมการกำกับดูแลที่ดี ด้านการประเมินความเสี่ยงและให้สัญญาณเตือนภัย และด้านการให้ความรู้และการให้คำปรึกษา เนื่องจาก การระดมความคิดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์ ในการปรึกษาหารือ กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาและ/หรือตัดสินใจดำเนินการผ่านประสบการณ์และมุมมองจากผู้ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้เรียนรู้ จากการหารือ แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อการดำเนินงานในด้านการตรวจสอบมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการระดมความคิดที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้เกิดแนวทางใน การปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในที่มีคุณภาพ ซึ่งเกิดจากกระบวนการการปรึกษาหารือและกำหนดแนวทาง การแก้ไขปัญหา โดยผ่านประสบการณ์และมุมมองของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในหลายคน ซึ่งการระดมความคิดจะมีประสิทธิภาพย่อมทำให้เกิดประสิทธิภาพในการตรวจสอบภายใน การปฏิบัติงานและการติดตามผลที่เป็นกระบวนการ ทำให้เกิดการส่งเสริมการกำกับดูแลที่ดี การระดมความคิดยังทำให้เกิดการประเมินความเสี่ยง และให้สัญญาณเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้สามารถลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางด้านการตรวจสอบภายในได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิญญารักษ์ ทิพพิชัย (2554 : 133) พบว่า

การตรวจสอบภายในโดยมุ่งเน้น การประสานงานและความร่วมมือจากหน่วยรับตรวจ โดยทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เพื่อสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างผู้ตรวจสอบภายในกับหน่วยรับตรวจ เสนอแนะ และวางแผนทางในการตรวจสอบร่วมกัน ส่งผลให้เกิด ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และเมื่อผู้ตรวจสอบภายในรายงานผลการตรวจสอบโดยชี้ให้เห็นข้อตรวจพบด้าน ดีของการปฏิบัติงานก่อนกล่าวถึงประเด็นปัญหาและผลกระทบ เพื่อสร้างการยอมรับในผลงานของผู้ตรวจสอบภายใน ทำให้หน่วยรับตรวจจะรู้สึกคล้อยตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ และพอใจที่ให้ความร่วมมือในการปรับปรุง แก้ไข และสอดคล้องกับแนวคิดของ อุษณา ภัทรมนตรี (2552 : 11 - 23) กล่าวว่า การให้ทุกฝ่ายได้แสดง ความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบมีการสื่อสารทำความเข้าใจร่วมกันกับหน่วยรับตรวจ จะช่วยให้รายงานเป็นที่ยอมรับ และจงใจให้แก้ไขปัญหาร่วมกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Beckmerhagen และคณะ (2004 : บทคัดย่อ) พบว่า ความพึงพอใจของการตรวจสอบภายใน ด้านความน่าเชื่อถือ การเพิ่มคุณค่า นั้นผู้ตรวจสอบภายในต้องเป็นผู้มีความสามารถ มีการปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงาน และมีการปฏิบัติงานมีการวางแผนงาน เสนอรายงานแก่ผู้บริหารได้ทราบผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้บริหารสามารถนำรายงานนั้นไปใช้ประโยชน์ เพิ่มคุณค่าแก่องค์กร เพื่อการใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ในส่วนข้อเสนอแนะนั้นควรมี การปรับปรุงเรื่องการให้บริการสร้างความพึงพอใจของลูกค้า

6. การจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน ด้านการจัดทำระบบสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวม เนื่องจาก การสร้างระบบงานที่ถูกออกแบบขึ้นมาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดทำสารสนเทศ และการสนับสนุนสารสนเทศให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กรเป็นสิ่งสำคัญต่อประสิทธิผลของการตรวจสอบภายใน หากองค์กรมีการสร้างระบบงานที่มีคุณภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูลก็จะทำให้ข้อมูลที่ได้มีคุณภาพเช่นกัน และการสร้างระบบงานที่มีคุณภาพย่อมขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนด้านสารสนเทศของผู้บริหารในองค์กรนั้น ๆ นอกจากนี้ระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพย่อมทำให้การตรวจสอบภายในเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ลดความเสี่ยงในการตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (2558 : เว็บไซต์) กล่าวว่า ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศซึ่งงานตรวจสอบภายในเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ และการประเมินผลซึ่งต้องใช้ข้อมูลทั้งด้านการเงิน การบัญชี และข้อมูลการปฏิบัติงานในส่วนต่าง ๆ โดยองค์กรที่มีความพร้อมของระบบงานและสารสนเทศ ก็นับได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำงานให้งานตรวจสอบภายในประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญญกร เพ็ญศิริ (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ซึ่งประกอบด้วย นโยบายและการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร และความพร้อมของระบบงานและสารสนเทศ ส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็นของงานตรวจสอบภายในด้านการระดมความคิด และด้านการจัดการระบบสารสนเทศ โดยผู้บริหารกำหนดนโยบายให้บุคลากรงานตรวจสอบภายในมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างการทำงานเป็นทีม พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บริหาร รวมทั้งสนับสนุนให้มีการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์กรที่ต้องการใช้เพื่อให้การดำเนินงาน การตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

1.2 ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนงานตรวจสอบภายในด้านการระดมความคิดของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในขององค์กร โดยกำหนดให้มีการประชุมหารือผลการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์ในการปรึกษาหารือ กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาและ/หรือตัดสินใจดำเนินการผ่านประสบการณ์และมุมมองจาก ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบภายในได้อย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ

1.3 ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนงานตรวจสอบภายใน ด้านการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อสร้างระบบงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดทำสารสนเทศ เพื่อตอบสนองงานทางด้านตรวจสอบภายใน

1.4 ผู้บริหารฝ่ายตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างคุณภาพการตรวจสอบภายในของหน่วยงานโดยอาจนำไปใช้เป็นข้อมูลในการชี้แจงให้ผู้บริหารและบุคคลในองค์กร ได้รับทราบถึงความสำคัญของการระดมความคิด กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาและ/หรือตัดสินใจ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ และการจัดให้มีระบบสารสนเทศที่จำเป็น เพียงพอและเหมาะสมสำหรับองค์กรสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายในกับประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในของผู้บริหารฝ่ายตรวจสอบภายในในกลุ่มสถาบันการศึกษาระดับอื่น ๆ เช่น สถาบันเอกชน วิทยาลัยเอกชน และวิทยาลัยชุมชน เพื่อให้สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้งานได้อย่างกว้างขวางทุกระดับการศึกษาและตรงเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์หรือปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบภายใน เช่น การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการตรวจสอบ เป็นต้น เพื่อให้ทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพการตรวจสอบภายใน อีกทั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลและแนวทางที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัย โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การสอบถามแบบเชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งสามารถ

นํานงานวิจัยดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการและก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2.4 ควรมีการเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างอื่น ที่ไม่ใช่ผู้ตรวจสอบภายในในสถาบันอุดมศึกษาโดยมีการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น เช่น บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ประโยชน์กับหน่วยงานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของการจัดการความรู้ทางการตรวจสอบภายใน ในแต่ละด้าน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ ตะภา. (2559). ผลกระทบของทักษะการตรวจสอบภายในเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อคุณภาพรายงานการ ตรวจสอบภายในของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บช.ม. (การบัญชี). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง. (2554). รายงานผลการศึกษาดูงานโครงการพัฒนา ระบบการตรวจสอบภายในของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชาญฤกร เพ็ญศิริ. (2548). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายในในมุมมอง ของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บช.ม. (การบัญชี). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พรเพ็ญ งามอจจา. (2549). ความต้องการพัฒนางานตรวจสอบจากปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายในและตรวจสอบการดำเนินงานของผู้ตรวจสอบภายใน. วิทยานิพนธ์ บช.ม. (การบัญชี). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจิต แก่นกำจร. (2551). ระบบการจัดการความรู้สำหรับงานตรวจสอบภายในของสำนักงานตรวจสอบ ภายในอัยการสูงสุด. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิญญารักษ์ ทิพพิชัย. (2554). ผลกระทบของกลยุทธ์การตรวจสอบภายในที่มีต่อคุณภาพรายงาน การตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน สังกัดกระทรวงมหาดไทย. วิทยานิพนธ์ บช.ม. (การบัญชี). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2553). การจัดการความรู้กับนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลด.
- สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. (2558). ผู้ตรวจสอบภายในที่ดีควรมีคุณสมบัติอย่างไร. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.theia.or.th>. (วันที่ค้นข้อมูล : 2 ตุลาคม 2558).

สวรัตน์ สวธน์ไพบูลย์. (2554). ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในการทำงานกับความผูกพันกับองค์กรของพนักงานระดับปฏิบัติการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปศาสตร) กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). ประวัติและความเป็นมาของสำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.mua.go.th>. (วันที่ค้นข้อมูล : 2 กรกฎาคม 2557).

อัจฉรารัตน์ สิทธิ. (2553). ทักษะคิของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลและประสิทธิผลของการตรวจสอบภายในในมุมมองของผู้รับการตรวจ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์ บช.ม. (การบัญชี). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อุทัยรัตน์ กุแก้ว. (2554). ผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีต่อคุณภาพการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ บช.ม. (การบัญชี). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อุษณา ภัทรมนตรี. (2545). การตรวจสอบและการควบคุมภายในแนวคิดและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. (2546). การตรวจสอบและการควบคุมภายในแนวคิดและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. (2552). การตรวจสอบและการควบคุมภายในแนวคิดและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักส์.

Beckmerhagen, H.P. Berg, S.V. Karapetrovic and W.O. Willborn. (2004). On the effectiveness of quality management system audits. *The TQM Magazine*.